

TRANSZFUZIOLÓGIA

részvizsga tételsor

A részvizsga témakörei:

A részvizsgáig tartó képzési elemek (a 28/2022. (VIII. 25.) BM rendelet 5. melléklet 43.2.1. pontjai), azaz a Sürgősségi elemek és a Transzfuziológiai elemek által lefedett témakörök: donorvizsgálat; vércsoportszerológia; vérkészítményelőállítás, tárolás; a transfúziós szövődmények ismerete; transfuziológiai vonatkozású jogszabályok.

A gyakorlati vizsga kérdéssora: ABO és RhD vércsoport meghatározás, Rh fenotípus meghatározás, ellenanyagszűrés és direkt Coombs vizsgálat elvégzése és értékelése, pozitívítás esetén további kivizsgálási terv készítése, eredményrögzítés és visszakeresés az informatikai rendszerben. (ii) Az elméleti részvizsga kérdéssora: összesen 9 tételsor egységesen 6-6 részkérdéssel.

Értékelési szempontok:

- a vizsgafeladat kivitelezése, eredmény értékelése
- az elméleti háttér ismerete
- további vizsgálatokra vonatkozó javaslat megfelelősége

I. tételsor

1. A donorok véradásra való alkalmasságának kritériumai, donor felvilágosítás, donor kérdőív értékelése
2. Vértárolás módja, feltételei vérkészítményenként
3. Kompatibilitási vizsgálatok elemei, vizsgálatok elve – kompatibilitás fogalma
4. Nem immunológiai eredetű transfúziós szövődmények (TACO, metabolikus, lehülés)
5. A betegek transfúzió előtti felvilágosítása, adminisztrációs kötelezettségek transfúzió kapcsán. A transfúzió dokumentációs rendszere
6. Mikor utasíthatja vissza a relatív, a sürgős és az életmentő indikáció alapján tervezett transfúziós beavatkozást a cselekvőképes beteg, illetve nem cselekvőképes beteg esetében a nyilatkozattételre jogosult, az 1997. CLIV. törvény szerint? Mi a teendő „living will” nyilatkozat esetén?

II. tételsor

1. A vérgyűjtés helyének kialakítása, feltételei
2. Vérkiadás, napi vérgazdálkodási problémák, és azok kezelése
3. Az irreguláris antitestszűrés jelentősége, értékelése. Teendők pozitív ellenanyagszűrés esetén.
4. Transzfúzió hatása az immunrendszerre (immunmoduláció)
5. A vörösvérsejt transfúzió javallatai, kontraindikációi
6. Transzfúzióval összefüggő súlyos káros események, szövődmények jelentése, kezelése

III. tételsor

1. A véradónak nyújtandó és a véradótól kapott információk, önkizárás
2. Vérdepókra vonatkozó szabályok: vérkészítménytárolás feltételei vérdepóban
3. Antitestek azonosítása (módszerek elve)

4. A transzfúzióval kapcsolatos tüdőkárosodás (TRALI) okai, megelőzése, kezelése
5. A vértakarékos betegellátási szemlélet („patient blood management”, PBM)
6. Kár esetén a véradó, illetve a vérkészítményt kapott beteg kártalanításának alapelvei az Egészségügyi Törvény alapján. Mikor merül fel büntetőjogi felelősség?

IV. tételsor

1. A legfontosabb donorjogok és donorkötelességek az 1997. évi CLV törvény alapján
2. A teljes vér feldolgozás elvi alapja. A vérkészítmények tárolási követelményei a feldolgozás előtt, után
3. Vörösvérsejt antigének vizsgálata (klinikailag jelentős antigének, vizsgálatok elve)
4. A nem hemolitikus lázas transzfúziós reakciók lényege, kezelése, megelőzése
5. A disszeminált intravasculáris coagulopathia (DIC) lényege, kezelése, transzfuziológiai vonatkozásai
6. A Gyógyintézeti Transzfúziós Bizottság feladatai, szerepe az intézmények transzfúziós tevékenységében a 3/2005. EüM rendelet alapján

V. tételsor

1. Donorkivizsgálás (laboratóriumi, orvosi)
2. Intrauterin transzfúzióra alkalmazott vérkészítmény típusa, minőségi követelmények, indikáció
3. Indirekt Coombs vizsgálat elve, gyakorlati alkalmazása
4. Allergiás, anaphylaxiás reakciók a transzfúzió kapcsán, megelőzés, kezelés
5. A vörösvérsejtpótlás alternatívái
6. Terhesek immunhematológiai kivizsgálása

VI. tételsor

1. Az autotranszfúzió szabályai, formái
2. A patogén redukció módszerei
3. Vérválasztás elve, kivitelezése
4. A transzfúzióval asszociált GVHD kockázata, megelőzés
5. Hemolízisek klinikai, laboratóriumi differenciál diagnosztikája
6. A vérkészítmények közegcseréjének célja, módszere

VII. tételsor

1. A donorok véradásra való alkalmasságának kritériumai, donor felvilágosítás, donor kérdőív értékelése
2. A teljes vér feldolgozás elvi alapja. A vérkészítmények tárolási követelményei a feldolgozás előtt, után
3. A bed side kártyás vércsoport-meghatározás alkalmazási lehetőségei, elve, előnye, hátránya
4. A késői hemolitikus transzfúziós szövödmények patomechanizmusa, tünetei, kivizsgálása, kezelése
5. A thrombotikus thrombocytopeniás purpura (TTP) lényege, kezelési elvei
6. A véradónak nyújtandó és a véradótól kapott információk

VIII. tételsor

1. Vérvétel intézeten belül és kiszálláson (menete általában és COVID járványhelyzetben)
2. Irradiált vérkészítmények előállításának célja, módszerei
3. Az Rh vércsoportmeghatározás elve

4. A posttranszfúziós purpura lényege, kezelése
5. A trombocita transfúzió javallatai, kontraindikációi
6. A Transzfúziós Szabályzat célja és alkalmazása

IX. tételsor

1. A donorszervezés lehetőségei, gyakorlati megvalósítása
2. Vérfeldolgozás automatán
3. Direkt Coombs vizsgálat elve, gyakorlati alkalmazása
4. Az akut hemolitikus transfúziós szövődmények felismerése, tünetek, kivizsgálás, kezelés
5. Az FFP transfúzió javallatai, kontraindikációi
6. A véradás és a transfúzió etikai kódexe, EU Tanács Miniszterek Bizottságának ajánlásai (R(88)4. R(95)15.